

Rosjanie i Koreańczycy Północni wypierają Ukraińców z obwodu kurskiego. 1028. dzień wojny

Andrzej Wilk, Piotr Żochowski

 Sytuacja na froncie

Siły rosyjskie zlikwidowały worek na południe od Kurachowego i zajęły znaczną część centrum miasta. Według niektórych źródeł opanowały też most wiodący na drugą stronę Zbiornika Kurachowskiego (wcześniej przejęły kontrolę nad jego północnym brzegiem). Prawdopodobnie nie wszyscy żołnierze ukraińscy zdołali się ewakuować. Trwają walki o węzłową Uspeniwkę, przez którą możliwe było wycofanie się. **Wraz z postępami agresora siłom obrońców w Kurachowie i na południowy zachód od niego grozi odcięcie.** Pod ich kontrolą wciąż pozostaje główna, a obecnie jedyna droga zaopatrzenia, prowadząca z obwodu dnipropropetrowskiego. Wojska najeźdźcze znajdują się 2 km na północ i 3,5 km na południe od niej.

Fiaskiem zakończył się ukraiński kontratak mający odepchnąć wroga od Pokrowska. Równocześnie siły agresora zajęły kolejne tereny na południe i południowy zachód od miasta. Zgodnie z niektórymi źródłami zaczęły doń przenikać rosyjskie grupy dywersyjno-rozpoznawcze, czemu zaprzecza jednak dowództwo ukraińskie. Niepowodzenie obrony na przedpolach Pokrowska legło u podstaw odwołania generała Ołeksandra Łucenki, dowódcy Zgrupowania Operacyjno-Taktycznego „Donieck”. Zastąpił go generał Ołeksandr Tarnawski, w 2023 r. dowodzący ofensywą na południu. **Bezpośrednio zagrożona jest leżąca na zachód od Pokrowska główna kopalnia węgla koksującego** (odpowiada za 90% krajowego wydobycia tego surowca), do której najeźdźcom brakuje 5 km. Ze względu na rosyjski ostrzał jej właściciel – Metinvest – zdecydował o częściowym wstrzymaniu wydobycia.

Rosjanie ponownie przecięli północną drogę zaopatrzenia zgrupowania przeciwnika w okolicach Welykiej Nowosiłki. O położoną przy trasie miejscowość Nowyj Komar trwają walki, lecz stroną nacierającą jest agresor. Obrońcom pozostaje dłuższy szlak z obwodu zaporoskiego, również zagrożony przecięciem. Wojska rosyjskie poczyniły dalsze postępy na południe i południowy zachód od Welykiej Nowosiłki, a pod nadzorem Ukraińców znajdują się już tylko dwie z ośmiu miejscowości odzyskanych w tym rejonie w trakcie ofensywy latem 2023 r. **Najeźdźcy zajęli także kolejne kwartały w centrum Czasiw Jaru i Torecka** (obrońcy kontrolują odpowiednio zachodnią i północną część tych miast) oraz poszerzyli posiadane tereny na południe od Kupiańska, zbliżając się do następnego węzła komunikacyjnego na rzece Oskoł, w Borowej (pozostaje im do niej 8 km).

Kurczy się kontrolowany przez Ukraińców obszar obwodu kurskiego – aktualnie obejmuje on mniej niż 500 km² (w szczytowym okresie w sierpniu zajmowali oni zależnie od źródeł od blisko 1 tys. do ponad 1,2 tys. km²). Rosjanie wyprowadzają ataki z czterech kierunków i praktycznie codziennie przynajmniej na jednym z nich odnotowali w ciągu ostatniego tygodnia postęp. O ile jednak skutecznie wypierają obrońców z kolejnych pozycji, o tyle wciąż nie uzyskali znaczącego powodzenia, nacierając z zamiarem przecięcia ich linii zaopatrzenia.

Według ukraińskiego wywiadu wojskowego (HUR) 14 grudnia wróg zaczął wykorzystywać północnokoreańskich żołnierzy podczas walk w obwodzie kurskim. Koordynację ich działań z siłami rosyjskimi utrudnia bariera językowa. Żołnierze KRLD mieli przez pomyłkę otworzyć ogień do pojazdów używanych przez czeczeński batalion „Achmat”. 17 grudnia w komunikacie wydanym przez Siły Operacji Specjalnych armii ukraińskiej podano, że podczas trzech dni starć zginęło ok. 50 Koreańczyków z Północy.

Rosyjskie ataki powietrzne

13 grudnia doszło do następnego zmasowanego ataku na infrastrukturę energetyczną Ukrainy. Zgodnie z podsumowaniami Sztabu Generalnego agresor zastosował od 99 do 102 rakiet. Zestrzelonych miało zostać 80 pocisków manewrujących i jeden balistyczny, w tym 11 przez myśliwce F-16. Podana przez Dowództwo Sił Powietrznych (DSP) liczba 193 dronów uderzeniowych obejmowała kilkadziesiąt bezzałogowców użytych przez najeźdźców poprzedniej doby. Ogółem według DSP zestrzelonych zostało 80, a lokacyjnie utraconych – 105 dronów Shahed/Gerań i podobnych.

Trafione zostały obiekty w kilku regionach, lecz w konsekwencji wystąpiły awaryjne odłączenia prądu na obszarze całego kraju. Uszkodzenia obiektów – poza energetyką głównie infrastruktury transportowej – potwierdzono w obwodach charkowskim, odeskim (w Odessie dostawy energii przywrócono następnej doby), tarnopolskim (prądu pozbawiona została połowa obwodu), czernihowskim, lwowskim, kijowskim oraz iwanofrankiwskim, dla którego miało to być najcięższe z dotychczasowych uderzeń (celem była znów Bursztyńska Elektrownia Ciepła). Część źródeł twierdzi, że uszkodzono Kaniowską Elektrownię Wodną w obwodzie czerkaskim. Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej poinformowała o ograniczeniu produkcji energii w pięciu z dziewięciu czynnych bloków jednostek jądrowych. **Wróg zaatakował również infrastrukturę przesyłową między Ukrainą i państwami UE.** Największych szkód doznały jednak obiekty generacji energii. Potwierdziły to doniesienia DTEK z 13 grudnia o kolejnych poważnych zniszczeniach w należących do tego koncernu elektrowniach ciepłych.

Przed zmasowanym uderzeniem raketowym i po nim Rosjanie kontynuowali punktowe uderzenia na zaplecze przeciwnika. Z wyłączeniem 13 grudnia w okresie od wieczora 10 grudnia do rana 17 grudnia mieli użyć łącznie 320 dronów uderzeniowych i ośmiu rakiet. Ukraińskie DSP powiadomiło, że 161 bezzałogowców zestrzelono, a 150 miało nie osiągnąć swoich celów ze względu na aktywne przeciwdziałanie Sił Obrony (stosowana wcześniej formuła „lokacyjnie utracone” umieszczana jest obecnie w komunikatach DSP w nawiasie). Zgodnie z danymi Sztabu Generalnego zniszczono też cztery rakiety.

12 grudnia sekretarz stanu USA Antony Blinken przedstawił szczegóły 72. pakietu pomocy wojskowej w ramach Presidential Drawdown Authority (PDA), wartego 500 mln dolarów. Kijów otrzyma m.in.: pociski przeciwradiolokacyjne HARM, rakiety do wyrzutni HIMARS, amunicję artyleryjską 155 mm i 105 mm, przeciwpancerne pociski kierowane Javelin i TOW, granatniki przeciwpancerne AT-4 oraz drony i amunicję do ich zwalczania (c-UAS).

Dzień wcześniej parlament Kanady uchwalił wyasygnowanie na wsparcie wojskowe Ukrainy następnych 537 mln dolarów (764 mln dolarów kanadyjskich). Mają one zostać przeznaczone m.in. na zakup amunicji i szkolenie. Z kolei **16 grudnia premier Norwegii Jonas Gahr Støre zapowiedział przekazanie 242 mln dolarów na wsparcie ukraińskiej obronności morskiej. Środki mają trafić m.in. na rozminowywanie i szkolenia.**

W 2025 r. norwescy instruktorzy rozpoczną naukę ukraińskich pilotów i obsługi naziemnej myśliwców F-16 w Portugalii, co 13 grudnia ogłosiło Oslo. Powodem przeniesienia szkolenia jest zamknięcie go od przyszłego roku w Danii w związku z przejściem tamtejszych sił powietrznych na wielozadaniowe samoloty bojowe F-35. **W 2025 r. ukraińscy instruktorzy szkolenia podstawowego będą przygotowywani na Litwie,** o czym resort obrony w Kijowie doniósł 12 grudnia. Pierwsza ich grupa ma liczyć 30 osób.

13 grudnia Ukroboronprom podał, że **w listopadzie uruchomiono licencyjny montaż karabinków BREN-2.** Porozumienie w tej sprawie koncern ten i Česká zbrojovka podpisały w lutym br. Docelowo na Ukrainie ma zostać zlokalizowana produkcja tego typu karabinków, niemniej – na co wskazują inne inicjatywy tego typu – nie należy się tego spodziewać przed zakończeniem działań wojennych. **Czeska PBS Group wspólnie z ukraińskim Iwczenko-Progress opracowały silnik odrzutowy do dronów, którego wytwarzanie ma ruszyć w Czechach w 2025 r.** Docelowo silniki AI-PBS-350 mają być produkowane także na Ukrainie.

Potencjał militarny Ukrainy

10 grudnia „Financial Times”, powołując się na dane ukraińskich organów ścigania, poinformował, że **toczy się śledztwo w 30 sprawach o defraudację środków przeznaczonych na budowę fortyfikacji. Łączna kwota nadużyć ma sięgać 20,1 mld hrywien (ponad 480 mln dolarów).** W artykule podkreślono, że tamtejsze jednostki inżynieryjne są wyczerpane, a odpowiedzialność za stawianie umocnień ponoszą władze lokalne. Członek parlamentarnej komisji specjalnej ds. wykorzystania funduszy na budowę fortyfikacji Dmytro Razumkow stwierdził, że finansowanie jest rozproszone pomiędzy władze regionalne oraz że nie ma struktury odpowiedzialnej za planowanie i kontrolę jakości prac. Brak koordynacji powoduje, że w stawianych liniach umocnień istnieją duże luki, stwarzające zagrożenie dla utrzymania pozycji obrony. 13 grudnia zastępca szefa zarządu wojsk inżynieryjnych Wołodymyr Husar zaprzeczył stawianym zarzutom i oświadczył, że nie ma żadnych problemów z budową umocnień.

Również 13 grudnia **dowódca Sił Lądowych Mychajło Drapatyj zadeklarował, że w najbliższym czasie rozpocznie się transformacja komponentu lądowego Sił Zbrojnych**

Ukrainy. Obejmie ona zmiany w rekrutacji i szkoleniu wojskowym, wprowadzenie najnowszych technologii w zarządzaniu działaniami bojowymi, cyfryzację procesów dowodzenia, poprawę logistyki i zasad wsparcia wojska przez wolontariuszy. Drapatyj podkreślił, że najważniejszą sprawą jest stworzenie systemu rekrutacji odpornego na procedury korupcyjne. Planowane przekształcenia mają poprawić funkcjonowanie sił lądowych i usunąć nieprawidłowości obniżające ich skuteczność na polu walki.

Potencjał militarny Rosji

12 grudnia rosyjski niezależny portal internetowy Insider opublikował [materiał potwierdzający](#), że pomimo sankcji **Rosja nadal nabywa karabiny snajperskie i amunicję na Zachodzie**. Dziennikarskie śledztwo wykazało, że w ciągu ostatnich trzech lat firmy z UE, USA i Turcji zwiększyły eksport tego rodzaju broni do Armenii, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu i Uzbekistanu, skąd jest ona reeksportowana do Federacji Rosyjskiej. Przykładowo Kirgistan w 2023 r. zakupił we Włoszech ponad 4 tys. karabinów. W tym samym roku eksport broni strzeleckiej z Turcji do Gruzji wyniósł przeszło 18 tys. sztuk. W tekście wskazano też, że luksemburski holding firmy Beretta nawiązał kontakty biznesowe z rosyjską spółką Russian Eagle, kontrolowaną przez handlarza bronią Michaiła Chubutię.

16 grudnia **podczas kolegium resortu obrony w Moskwie jego szef Andriej Biełousow poinformował, że w tym roku zmobilizowano 472 tys. mężczyzn**, i zapewnił, że każdego dnia podpisuje się ponad 1,2 tys. nowych kontraktów. Zapowiedział również powstanie nowego rodzaju jednostek, które nazwał „oddziałami systemów bezzałogowych”, i obiecał, że ich tworzenie może się zakończyć w trzecim kwartale 2025 r.

Ukraińskie operacje przeciw Rosji

11 grudnia ukraińskie rakiety ATACMS uderzyły w Taganrog w obwodzie rostowskim. **Najprawdopodobniej miały one spaść na kompleks lotniczy im. Beriewa**. Według rosyjskiego resortu obrony celem było miejscowe lotnisko wojskowe, a źródła lokalne donosiły o trafieniach na terenie przedsiębiorstwa. Jak podał ukraiński Sztab Generalny, tego samego dnia tamtejsze drony miały zaatakować bazę paliwową w obwodzie briańskim. 14 grudnia celem bezzałogowców była baza paliwowa w obwodzie orłowskim, gdzie w rezultacie uderzenia doszło do pożaru. 12 i 15 grudnia ukraińskie drony zaatakowały obiekty lokalnego MSW w stolicy Czeczenii Groznym.

12 grudnia w trakcie operacji HUR w okolicach Moskwy **zastrzelony został Michaił Szacki, zastępca projektanta generalnego i szef działu oprogramowania stołecznego biura badawczo-projektowego Mars**, wchodzącego w skład koncernu Rosatom. Szacki odpowiadał za modernizację rakiet manewrujących Ch-59 oraz opracowywanie nowych typów bezzałogowców.

17 grudnia w zamachu bombowym w Moskwie **zginęli szef służby obrony radiologicznej, chemicznej i biologicznej Sił Zbrojnych FR generał Igor Kiriłłow oraz jego asystent**. Ładunek wybuchowy zainstalowano w hulajnodze zaparkowanej przy wejściu do budynku, gdzie mieszkał zabity. Ukraińskie media uważają, że atak zorganizowała Służba

Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU). Dzień wcześniej Kiriłłow został przez nią zaocznie oskarżony o popełnienie zbrodni wojennych z użyciem środków chemicznych.

13 grudnia **SBU uruchomiła na komunikatorze Telegram chatbota „Zdemaskuj FSB”, poprzez który można przekazać informacje o próbach werbunku przez rosyjskie służby specjalne** i wskazać portal społecznościowy lub komunikator, za którego pośrednictwem działają. Inicjatywa jest reakcją na rosnącą liczbę podpałów samochodów wojskowych czy obiektów wykorzystywanych przez wojsko lub policję. Za tymi aktami stoją głównie osoby niepełnoletnie.

Rosyjskie operacje przeciwko Ukrainie

10 grudnia rzecznik praw człowieka Dmytro Łubiniec podał, że **w tym roku agresor dokonał egzekucji 109 ukraińskich jeńców wojennych**. W latach 2022–2023 rosyjscy żołnierze rozstrzelali co najmniej 177 wziętych do niewoli żołnierzy.

11 grudnia Microsoft opublikował [raport](#), w którym wskazano, że **powiązana z FSB grupa hakerska Secret Blizzard koncentruje się na gromadzeniu informacji wywiadowczych i instalowaniu złośliwego oprogramowania w infrastrukturze cyfrowej ukraińskiej armii**. Trwają ataki na urządzenia wykorzystujące system łączności satelitarnej Starlink, odgrywający istotną rolę w ukraińskich operacjach wojskowych. Według Microsoftu grupa Secret Blizzard ma długą historię destrukcyjnych działań wymierzonych w zasoby cyfrowe ministerstw spraw zagranicznych, ambasad, agencji rządowych i organizacji związanych z obronnością na całym świecie.

